

רשת שיעורי תורה

היכלי תורה

ערש"ק פרשת ויצא ו כסלו תשסח ♦ דף היומי בבלי: כתובות עו ירושלמי: שקלים יא משנ"ב ח"א קיג:

ביקוש עצום למהדורת 'ודברת במ' של מתיבתא

שיצא לאור עולם זה עתה, בהתקרב מועד תחילת לימוד מסכת 'נדרי' במסגרת הדף היומי.

בממלכת התורה 'עוז והדר' לא מתעייפים, ועם תחילת לימוד מסכת 'נדרי' הפתיעו את עולם התורה עם מהדורה חדשה ומשובחת, זו הנקראת 'ודברת במ' היא ממשפחת שאר מהדורות 'מתיבתא' שקנו את שביתתם בחיק ציבור הלומדים, אלא שעריכתה נעשתה בצורה שונה במקצת לתועלת הלומדים ולבקשתם. במהדורה זו הובאו רק מדורי הפשט, כלומר, ביאורי הגמרא הידועים בטיבם, שמתמצתים בשפה ברורה את כל הנקודות הדורשות ליבון במהלך לימוד הדף היומי או בישיבות, והבאתם לעיני הלומדים בבהירות של ממש.

מיוחדת היא מסכת 'נדרי' שבה ישנם שינויים בין הגירסאות המובאות בתלמוד שלנו, לבין אלו שהיו לפני הר"ן ושאר הראשונים, ועל כן עמלו עורכי מכון 'עוז והדר' להביא גם את גירסת הר"ן שהתקבלה בקרב הלומדים, להציג בפני הלומד את השינויים שביניהם, למען יוכל לרדת לעומק הבנת הגמרא.

בנוסף, הובא גם המדור המורחב 'ביאורי הר"ן', שהוא ביאור נרחב ויסודי על דברי הר"ן, שהוא המפרש העיקרי במסכת נדרי, ועל פיו לומדים בהיכלי התורה את מהלך הגמרא, במדור זה מובאות גם כל ההערות והצינונים הנחוצים להבנת דברי הר"ן, וכן צורפו אליו 'לשונות הראשונים', הלא המה דברי הראשונים שהעלה הר"ן בתוך דבריו, בכדי שיוכלו הלומדים להבחין במקור דברי הראשונים כפי שנכתבו.

במשרדי 'עוז והדר' כבר קיבלו מאות פניות בדבר רכישת המהדורה הנוכחית, שהושם בה דגש מיוחד גם על נוחות מירבית, כשהיא מופיעה בשני כרכים בודדים, לבקשתם של לומדים רבים. הפניות שהגיעו מכל גווני המגזרים, הן מציבור לומדי הדף היומי, והן מקהל לומדי בקיאות בהיכלי הכוללים והישיבות, נענים בחיוב לתועלת הלומדים ולהרחבת גבולי התורה.

נושאי ה'דף' בעלון

- בעל שיש לו צרעת.....כתובות עו
- שקר לברוח מכבוד.....כתובות עו
- בעל חוב שרשם את דירתו על שם אשתו.....כתובות עח
- ההנהגה הנכונה למנוע לשון הרע.....כתובות עט
- השחתת חפץ הפקר.....כתובות פ
- היכן יש להניח את הכתובה.....כתובות פא
- מקום המגורים ליד ההורים.....כתובות פב
- כפתור ופרח.....עמוד 6
- הפקה חדשנית וייחודית למעמד סיום הש"ס של ממלכת התורה 'עוז והדר'.....עמוד 7

כחרס הנשבר

סיפור מדהים מהחיים

עמוד 8

בעל שיש לו צרעת

מעשה באשה שתבעה את בעלה לחייבו לפוטרה בגט, באשר זה כעשר שנים שחלה במחלת הצרעת, המחלה התפשטה בכל גופו וכתוצאה מכך נתהוו בו פצעים גלויים ואיומים עד שכל מראהו נשתנה כליל, נפשה סולדת ממנו ואינה מוכנה בשום פנים לחיות אתו יותר, גם היא תובעת שעם נתינת הגט ישלם לה סכום כתובתה.

והנה אמרו במשנה מוכה שחין הוא בין אלה שכופין את הבעל לגרש את אשתו, וכן נפסק **בשו"ע** (אבהע"ז סי' קנד ס"א) שכופין אותו להוציא ותצא בכתובה. וא"כ פשוט לכאורה שבנידון דידן כופין אותו להוציא שהרי לפי כל הסימנים לקוי הוא הבעל במחלת מוכה שחין.

אך **בשו"ת מים עמוקים** (ח"א סי' יט) כתב שצריך שיהיו בו ב' ענינים יחד, האחד שיהיה התשמיש ממיק את בשרו, והשני שיהיה מאוס ומסריח עד שאין האשה יכולה לסובלו דומיא דכל אותם המנויין במתני' שכופין אותו להוציא. וכדבריו נקט גם **בשו"ת מהריב"ל** (ח"א סי' כו) שצריכים שיתקיימו שני התנאים הנ"ל. והביא דבריו **הערך לחם למהריק"ש** (אבהע"ז שם ס"א).

אמנם **בשו"ת מהרי"ט** (ח"ב אבהע"ז סי' יד, הו"ד בגליון מהרש"א ד"ה מפני) העלה שאפילו אם מתברר על פי הרופאים שאין במוכה השחין מקמוק, מ"מ מכיון שסוף סוף יש במחלתו מיאוס וסירחון שאין האשה סובלתו כופין אותו מחמת צער האשה שאינה יכולה לסבול צער זה ואינה שבויית חרב להתענות תחתיו, וק"ו הדברים אם על ריח הפה כופין מכ"ש על דבר כזה. והוסיף לבאר, שמה שהזכירו ענין המקמוק אין זה אלא משום זכות בעלה שאע"פ שהיא מתרצית בכך, או שכנסה על דעת שיש בו מומין אלו בכל זאת לא שבקינן לה מפני שממיקתו ומזיקה להבעל. ועל זה הדרך ביאר **המהרי"ט** שם גם דברי **הרא"ם**, ומוכיח בכזאת גם **מהמהריב"ל** מסיום דבריו שם. והוסיף בהוכחה לפירושו זה וכתב, ועוד אם הצער שלה בכך שמואסת בו אינו נחשב לבדו כטענה המועלת לכופו, וכן המער שלו של המימוק אינו נחשב לבדו כטענה המועלת לכופו לגירושין, א"כ כשישנם את שני התנאים הנ"ל מה כחן יפה לכופו לגרושין, והלא דברים חלוקים הם וכל אחד בפני עצמו כלא חשוב, ושני הבלים הכל הבל, עיי"ש.

גם **בשו"ת עין יצחק** (ח"ב סי' לה) העלה לפסוק הלכה למעשה שמספיק מצד האשה טענת מיאוס וסירחון גרידא, והדגיש שגם אם יבואר ע"פ הרופאים שאין התשמיש קשה לו, מ"מ אם לא ידעה מזה קודם הנשואין כופין אותו להוציא משום טענת מיאוס, והוסיף בהוכחות לכך ממה שכתב **הרמב"ם** (מכירה פ"ו) לגבי עבד שנפשו של אדם אוננת מהם, וכ"ש שכן הוא לגבי מומי הבעל שנמאס על אשתו, עיי"ש באריכות. ולפי"ז פשוט שה"ה שכופין אותו להוציא משום טענת מיאוס גם אם נולד בו זה אח"כ, באופן שלא שייך לומר סברה וקיבלה, ובאשה הרי כידוע לא אמרינן הכלל שנקרא זה שנסתחפה שדה שלה, שהאשה היא שדהו של הבעל ואין הבעל שדהו של האשה.

שקר לברוח מכבוד

בסוגיין הובא שכשרבי יהושע בן לוי עלה לגן עדן בחייו, ראה את רבי שמעון בר יוחאי יושב על שלש עשרה כסאות מזהב, ושאלו רשב"י, את הוא בר ליואי. אמר לו ריב"ל, הן. שאלו רשב"י נראתה קשת בימיך, אמר לו, הן. וסיימה הגמ' שבאמת לא נראתה הקשת בימיו אלא אמר כן כיון שסבר 'לא אחזיק טיבותא לנפשי'.

ובפתח עינים לחיד"א (ד"ה אזל) כתב שריב"ל שינה מן האמת משום ענוה, וכמו שמצאנו שת"ח מותר לומר שאינו בקי במסכת, אף שיודע, ומשום ענוה (ב"מ כג:).

וביערות דבש (ח"א דרוש יב) כתב, תמיהו רבים, בעלמא דקשוט איך נאמר כן, הא כתיב (תהלים קא ז) דובר שקרים לא יכון לנגד עיני. אבל הענין, כבר תמיהו כל בעלי טבעים על זכירת ברית הנאמר בקשת, (ועיין אריכות בזה בהגהת של"ה פרשת נח), ותירץ ג"כ כי הוא דבר הטבע כאשר תזרח השמש מול עבים עכורים מלאים קטורי מים, כאשר הנסיון מורה בשומך נגד קוי השמש צלוחית מלא מים. אבל בזוהר יש, כי יש תרי קשת. משונים בגוונים הוא טבעי, אבל מה שיש בו מראה תכלת לגמרי, הוא הקשת הנרצה להזכרת ברית, כי תכלת מלשון כליה ר"ל, תכלת מורה כי נתחייבו ח"ו כליון, ויש להם תכלית טוב בזכירת ברית, לכך רשב"י ששאלו נראה קשת בימיך, כוונתו על קשת ממין השני, שהוא אינו טבעי כלל כנ"ל, וריב"ל השיב סתם נראה, היינו כוונתו לקשת הטבע, והא דלא אמר ליה בפירוש שקשת זו ראה, היינו דלא לאחזוקי טיבותא לנפשיה, אבל מ"מ לא כיזב מילתא, כי באמת נראה קשת הטבעי.

וכעיי"ז כתב בס' **דברי תורה** (מהדורא ג אות נט) והנה יפלא לכאורה כיון שבאמת לא נראתה הקשת בימיו איך הגיד כי נראתה, ואיך שייך להעלות על הדעת על אחד מהתנאים הקדושים האמתיים שרפי מעלה אלו כמו ריב"ל ובפרט בעולם האמת לומר היפך האמת ח"ו, אלא וודאי שהוא כעין מה שאמרו חז"ל (ברכות ד.) למד לשונך לומר איני יודע, שבכה"ג מותר כיון שהוא לא ראה הקשת באקלים שלו בעירו, ומ"מ ריב"ל לא ידע כלל אם בכל העולם לא נראתה הקשת כיון שזה לא ימלט שלא יהיה בכל השנים שחי קשת, שהרי הקשת נהיית ע"י שהשמש זורת בעננים המלאים מים (והגם שזה נראה טבעית מ"מ וודאי שהכל בהשגחה מאת השי"ת) ולכן מרוב ענוונותו חשב שלא יתכן שלא היה קשת בעולם וענה בפשיטות שוודאי היה קשת, ואין בזה שום כזב ונפתל.

אך עיין **בהגהות עיני שמואל** (ד"ה נראתה) שהביא שיש לגרוס בסוגיין שריב"ל השיב לרשב"י על שאלתו אם הקשת נראתה בימיו, 'אין' [במקום 'הן'] ורשב"י הבין שכוונתו לשון 'הן' שאכן נראתה הקשת בימיו, אך ריב"ל התכוון 'אין' מלשון לאו.

יום ראשון ח כסלו

כתובות עח

בעל חוב שרשם את דירתו על שם אשתו

בשו"ע (חו"מ ס"י פט ס"ו) נפסק, החייב לחבירו, ונתן כל אשר לו לאחר להפקיע חובו, לא תועיל ערמתו ויגבה בעל חוב חובו, אפילו הוא מלוה על פה, ממקבל המתנה, וישבע מקבל המתנה על דעת ב"ד בלא ערמה ומרמה כמה קבל מתנה מראובן, ויגבו בית דין לבעל החוב חובו מכל מה שקבל מראובן.

וכתב הרמ"א, מיהו אם נראה לבית דין שלא כווננו לערמה, רק למתנה גמורה, קנה המקבל אף על גב שהיתה כוונתו להבריא.

ובגדר הדבר כתב **הקצות החושן** (שם סק"ח), שבמקום שנותן כל אשר לו לאחר, אין המתנה רק להערמה והברחה, ובאופן זה אין המתנה יוצאת כלל מרשותו, ואפילו אם הלווה לאדם מלוה על פה, יכול הוא לגבות את חובו מהמתנה שנתן, כיון שאין זה אלא הערמה. אבל במקום שנותן לקרובו מתנה גמורה, אף שאינו נותן לו זאת משום שקרובו עשה לו טובה וכיוצ"ב, אלא רק כדי שבעל חובו לא יגבה את החוב מנכסים אלו, מ"מ כיון שנתן להם את המתנה – מתנה גמורה, יצאו הנכסים מרשותו לגמרי ואין הבעל חוב גובה מזה החוב, על אף שכוונתו להבריא, כיון שנותן את המתנה בשלימות ואין כוונתו שהיא תחזור אליו לאחר מכן.

והנה **בשו"ת משפטים ישרים** (ח"ב סי' רסח) נשאל בנידון אדם שהיה חייב לחבירו ונתן נכסיו מתנה לאחר, והביא דברי **השו"ע** הנ"ל וכן הביא תקנה שתיקנו בעירו שלא יוכל בע"ח לעשות ערמה ולהמלט מתשלום חובו בדרך כזו, ודן שלפי"ז המתנה בטלה ומבוטלת ויכול הבעל חוב לגבות ממנה את חובו, אולם הביא את דברי הרמ"א שתלוי אם עשה זאת בערמה, והכל תלוי בראיית עיני ב"ד שאם יראו ב"ד שלא היתה כוונתו למתנה כי אם לערמה בעלמא לא יועיל מתנתו, אך אם היתה כוונתו למתנה גמורה קנה אף שהיה להבריא. ולפי"ז יש לברר אם עשה כן לערמה או שאכן נתן זאת במתנה גמורה.

ומ"מ כתב **המשפטים ישרים**, אין עלינו חובה להביא אומדנא דמוכחי שהמתנה מתנה גמורה, ואם אין אומדנא דמוכחי שמתנה זו ערמה היא, קנה המקבל ואין הבעל חוב יכול לגבות ממנו, ואף אם ישאר הדבר בספק, קנה המקבל. וכל זה כשהוא המוחזק, אך אם לא החזיק בהם המקבל, על המקבל להביא ראיה, כיון שבאופן כזה הוא המוציא שהרי הנכסים בחזקת היורשים.

מהלך נוסף כתב המשפטים ישרים, שיש לחלק בין מקום שבלשון השטר עצמו יש בו משמעות לכאן ולכאן, שאז על המקבל להביא ראיה, אבל במקום שלשון השטר בעצמו אין בו כי אם משמעות אחת אלא שאנו באים לבטלו מצד אחר ודאי לא מרעין שטרא מספק. והאריך שם לדון מה בכלל אומדנא דמוכח, עיי"ש.

יום שני ט כסלו

כתובות עט

ההנהגה הנכונה למנוע לשון הרע

בסוגיין הובא שרב ענן אמר למר עוקבא, ראה את מר נחמן חקלאה כיצד הוא קורע שטרות של אנשים. **בחפץ חיים** (באר מים חיים לשון הרע כלל י אות לא) כתב לבאר שבדברי רב ענן לא היה חשש לשון הרע, כיון שבאותו הזמן היה מר עוקבא אב"ד, ורב ענן בא לקבול לפניו על רב נחמן שאינו בקי בדינים [וכמו שפירש רש"י, רב נחמן חקלאה-אינו בקי בדינים], ומטרתו של רב ענן היתה 'קנאת האמת' כדי שמר עוקבא ימנע את רב נחמן מלנהוג כך.

וכמו שמצאנו בערכין (טז): שאמר רבי יוחנן בן נורי, הרבה פעמים לקה עקיבא על ידי לפני ר' שמעון וכו' והוספתי בו אהבה. והיינו שכשהכוונה לקנאת האמת לא שייך איסור לשון הרע, ומפני שכוונת המספר שיצמח מספורו תועלת, ולא לגנות ח"ו. וממילא וודאי שלא עבר רב ענן על איסור.

והוסיף **החפץ חיים** לבאר שגם מר עוקבא שהקשיב למעשה שרב ענן סיפר לפניו, ודאי וודאי שלא עבר בכך שום איסור, על אף ששמיעת לשון הרע גם היא אסורה, ומפני שמר עוקבא לא התכוון לקבל לשון הרע על רב נחמן, אלא שמע את המעשה מרב ענן כדי לחקור אח"כ על המעשה היטב כדי לברר מה היה המעשה מה הטעם שנהג כך רב נחמן, ובכך רצה מר עוקבא להסיר תרעומת מלבו של רב ענן. ואכן כך היה לבסוף שהתברר לרב ענן הטעם שרב נחמן קרע את השטר, ובאופן זה בודאי יש מצוה לשמוע כיון שהוא בכלל הבאת שלום בין אדם לחבירו, וכן בכלל הוי דן את כל האדם לכף זכות.

אם כן, סיים **החפץ חיים** יש לנו ללמוד מהמעשה של מר עוקבא הנהגה גדולה בענין שמיעת מעשה שאדם מספר גנאי שחבירו עשה לו. שאם אחד סיפר לחבירו, פלוני עשה לי רעה או חירף וגידף אותי, בין אם המספר מסוג האנשים שיש לחשוש שהם משקרים, בין אם המספר אחד מגדולי הדור שבודאי אינו משקר, מ"מ לא יבוש השומע, וישאל את המספר על המעשה כיצד היה וכו', כי הרבה פעמים ע"י פרטי הענין ישתנה המעשה מגנאי ומרעה לזכות, ויכול להתברר שחבירו כלל לא עשה לו רעה, או שהיה אנוס וכיוצ"ב, ובכך יגרום להבאת שלום בין אדם לחבירו, ויזכהו לדון את חבירו לכף זכות.

וכמו שמצאנו ברב ענן שאף שהיה אמורא, והיה לו גילוי אליהו (כמבואר לקמן קו), מ"מ דרש ממנו מר עוקבא שיספר לו את פרטי המעשה בשלימות, ובכך נשתנה הענין מרע לטוב, כך יש לכל אדם לנהוג.

השחתת חפץ הפקר

בפוסקים דנו אם יש בל תשחית בהפקר, ובשו"ת יהודה יעלה (ה"א י"ד סי' קסד) הביא שדעת הנודע ביהודה (מהדו"ת י"ד סי' י) שיש בל תשחית בהפקר. והוסיף המהר"י אסאד שיש להוכיח כשיטת הנודע ביהודה ממה שפסק הרמב"ם (מלכים פ"ו ה"י) 'המשבר כלים וקורע בגדים וכו' עובר משום בל תשחית', ומכך שלא כתב הרמב"ם הקורע כליו, ובגדיו, או בגד חבירו, משמע שדעתו שאף בשל הפקר שאין לו בעלים כלל יש איסור בל תשחית, ולכן כתב הרמב"ם המשבר כלים, שבוזה מבואר שגם בשבירת כלי הפקר יש איסור. [ובפוסקים נחלקו אם לדעת הרמב"ם יש איסור בל תשחית בכל מילי אפילו שלא באילנות מדאורייתא, או מדרבנן, עיין מל"מ (מלכים פ"ו ה"ה), ובמנחת חנוך מצוה תקכט].

וכן נקט בשו"ע הרב (שמירת נפש ובל תשחית סט"ו) שיש איסור בל תשחית בכלי הפקר, ולמד כן ממה שהזהירה התורה על השחתת חפצים של גויים הנלחמים עם ישראל, וכ"ש שהתורה אסרה להשחית חפץ של ישראל אפילו אם הוא הפקר.

והנה בתוס' בברכות (לו:): מבואר שבאילן של שביעית יש משום בל תשחית, ובספר משכנות ישראל הביא האדר"ת שיש להוכיח מדברי התוס' שבהפקר גם שייך בל תשחית, שהרי אילן של שביעית הפקר הוא, ואעפ"כ כתבו התוס' שיש בו משום בל תשחית.

אך בשו"ת הר צבי (או"ח ח"ב סי' קב) הקשה על ראייתו והוכיח שהאילן אינו הפקר ממה שכתב רש"י בסוגיין (ד"ה אכלה) 'לוקח שני ערלה שאין הנאתן אלא בזמורות, שהפרי אסור בהנאה, או שביעית שהוא הפקר, או שזרעה כלאים והזמורות לא נאסרו', ומשמע מדברי רש"י שהאילן עצמו אינו הפקר.

אך כתב שיש לדחות הקושיא מסוגייתנו, כיון שעיקר הלאו של בל תשחית הוא משום הפירות, ובלא הפירות אין איסור בקציצת האילן, ועל כן כיון שהפירות הם הפקר, אם נאמר שבהפקר אין בל תשחית, הדין נותן שלא יעבור גם על קציצת האילן כיון שפקע בל תשחית מהפירות.

ובשו"ת שואל ומשיב (רביעא ח"א סי' כח) כתב שמסברא אין בל תשחית בקוצץ אילן בשביעית, כיון שבלא"ה הפירות הפקר הם, ואין מגיע לו כ"כ נזק מקציצת האילן, והסיק שכיון שהפקירה התורה פירות שביעית לכל אדם, א"כ הקוצץ את האילן הרי הוא מזיק לאחרים.

לעדכון ורישום שיעורי תורה ניתן לשלוח

פקס ל - 03-543-5757

או לתד. 5717 חיפה

היכן יש להניח את הכתובה

בראשונה היו כותבין לבתולה מאתים ולא למנה מנה, והיו מזקינין ולא היו נושאים נשים, התקינו שיהיו מניחין אותה בבית אביה, ועדיין כשהוא כועס עליה, אומר לה לך אצל כתובתיך, התקינו שיהיו מניחין אותה בבית חמיה.

והנה בשו"ת הרשב"ש (סי' שכ, הו"ד ביד אהרן הגה"ט סי' ס"ק יב) כתב, האשה שכתובתה מונחת ברשות בעלה אם מותר לשהות עמה. תשובה, יראה לי שאין נכון לעשות כן, לפי שכל עצמה של כתובה אינה אלא כדי שלא תהי קלה בעיניו להוציאה, ולפיכך אמרו שאסור לשהות עם אשתו אפילו שעה אחת בלא כתובה, כדאיתא במסכת כתובות בפרק נערה שנתפתתה, וכיון שהכתובה ברשות הבעל אם תקניטנו יקרענה ותהא בעיניו קלה להוציאה ויפטרנה בלא כלום וכו', על כן כפי דעתי אין להניח הכתובה ברשות הבעל.

וביד אהרן (שם) כתב שהמנהג פשוט בכל ישראל שהכתובה נמסרת ליד אחד מהורי הכלה, וכ"כ הכנה"ג (הגה"ט אות ח) והיפה ללב (סק"ג). וכן נהגו חלק מעדות הספרדים.

ובשלחן העזר (סי' ח ס"ג אות ה) שכתב בשם בעל הבני ציון שמנהג ירושלים למסור הכתובה ביד הורי הכלה, ובשו"ת לבושי מרדכי (אבהע"ז מהדו"ק סי' מט) הביא לקיים מנהגם של אלו המוסרים את הכתובה לקרובי הכלה, עיי"ש.

והנה בשו"ת התשב"ץ (ח"ג סי' שא) כתב שנהגו שהחתן מוסר את הכתובה ביד הכלה. ובקונטרס תקנת כתובה (עמוד ה) הביא הגרש"ז אויערבאך את דברי הרשב"ש (הו"ד לעיל) וכתב שאין נכון שתהא הכתובה ברשות הבעל, ומ"מ אם הבעל יודע היכן מונחת הכתובה, אין זה חשיב כשוהה בלא כתובה.

וכן מבואר בשו"ת אגרות משה (אבהע"ז ח"ג סי' כו) שכתב בדבר באיזה מקום צריך להיות הכתובה, הנה הכתובה ראוי שתהיה אצל האשה במקום שמחזקת חפציה כיון שהוא שטר על הבעל, ואם מאמינה להבעל שיחזיק עבודה ויתן לה כל זמן שתבקש ממנו אף כי שזדמן שיצטרך להתגרש מצד מריבות ח"ו יכולה להפקיד אצלו, אבל אם אינה מאמינה לו משום שמחשיבתו לאיש נאמן אף כשיהיה לחובתו, רק שמאמינה לו משום שחושבת שלעולם לא יגרשנה אסור להיות אצל הבעל דהא לא סמכה דעתה באם יגרשנה וחכמים הא חששו לזה שמא יגרשנה.

אך בשו"ת משנה הלכות (ח"ט סי' רצה) הביא דברי האגרות משה, והקשה על מה שכתב שצריכה האשה להטמין כתובתה עם חפציה, שלפי זה נמצא שצריך להיות לאשה מקום מיוחד בבית שאין רשות להבעל ליכנס שם, שהרי אם לא כן אפילו אם תניח את הכתובה בין חפציה יש לחוש שיטלנה הבעל משם כשירצה לגרשה, שהרי כל שיש לו רשות ליכנס שם, ואפילו כל שיש לחשוש שיוכל להשיג הכתובה ע"י כניסה לרשותה בלא רשות, לעולם נחוש שבשעה שיתנחם לגרשה ילך ויקח הכתובה ותהיה קל בעיניו לגרשה, ועל כרחך צריך שיהא לה מקום מסוגר באופן שאין הבעל יכול לפתחו וליטול משם הכתובה, וזה דבר חדש ומעולם לא שמענו דבר זה שתצטרך האשה שתהיה לה מקום שאין לבעלה רשות, ולא שייך שאשה שדרה עם בעלה בבית תשתמר ממנו כמו מן הגנב, ואין זה ענין של ידורו באהבה אחוה ושלוה ורעות. וע"ע ברבבות אפרים (ה"ג סי' תקעג), ובספר כתובה כהלכתה (פ"ב הערה ד).

מקום המגורים ליד ההורים

בסוגיין. התקינו שיהיו מניחין אותה בבית חמיה, עשירות עושות אותה קלתות של כסף ושל זהב וכו' וברש"י (ד"ה בבית חמיה), פירש 'בבית חמיה - בבית בעלה'.

ביפה תלמוד (ד"ה רש"י בבית חמיה) הביא שדברי רש"י ודברי הרשב"ם עולים בקנה אחד, שכתב הרשב"ם (ב"ב לה: ד"ה לעשות) על דברי הגמ' שם לעשות לו בית חתנות לבנו - 'שלקח אשה, ודרך האב לעשות לבנו יציע קטן סמוך לביתו, שאין דרך החתן לדור אצל חמיו משום חשד חמותו כדמפרש בגמרא, והלכך נקט בית חתנות לבנו, אבל אין רגיל לעשות בית ארמלות לבנו שהרי עד עתה לא היה דר אצל חמיו אלא אצל אביו משום חמותו'. ומבואר שדרך הבן לדור אצל אביו.

וציין **היפה תלמוד** למה שכתב בספרו **יפה ללב** (ח"ג יו"ד סי' רמ ס"ד, דף קכא ע"ג) שבכלל כבוד אב ואם שידור הבן אצל האב כדאיתא **במדרש רבה** (תרומה לג א) כבוד לאב להיות אצל בניו לכך נאמר ועשו לי מקדש, וכמו שכתוב בברכות (ח.) לעולם ידור אדם במקום רבו, וכן הוא גם באב שידור אדם במקום אביו ואמו, ובזה מקיים אומרים מאכילהו ומשקהו.

ובספר **חשבון פרטי המצוות** (דף כג.) כתב שמכל מקום אם אין הבן מקיים מצוות כבוד אב ואם כשורה, ויכול הבן לפרנס עצמו לבדו, לא יהא סמוך על שולחן אביו, אם רצון האב בכך, ובכך ינצל מהאיסור שעובר בכל עת על כבוד אב ואם. ועיין **ביפה ללב** (ח"ה השמטות סי' קנו, קח ע"ד).

והנה **בלקוטי מהר"ש** (סוף ספר דרשות מהר"ל) כתב, לעולם ידור אדם במקום אבותיו כמצוות חכמים. וכתבו שאין אדם נהנה אלא כשדר במקום שדרו בו אבותיו.

ובבראשית רבתי (פרשת וישלח לה כז) על הפסוק אשר גר שם אברהם ויצחק. דרשו, מכאן אמרו אל יעמוד אדם אלא במקום אבותיו כדי שתהא זכות אבותיו מסייעתו, שכן יצחק לא דר אלא במקום שדר אברהם, וכן וישב יעקב בארץ מגורי אביו (בראשית לו א) זה חברון שכן כתוב וישלחהו מעמק חברון (שם יד). ומה ראו אבותינו לישב בחברון, מפני חמדת מערת המכפלה שהיתה שם.

וע"ע **בבאר מים חיים** (פרשת וישב) שכתב, גם יאמר הכתוב וישב יעקב בארץ מגורי אביו וגו'. על דרך מאמר חז"ל (ברכות ח.) לעולם ידור אדם במקום רבו וכו' והתניא אל ידור לא קשיא הא דכייף ליה וכו'. ומניה ודאי שאם אביו הוא רבו שצריך לדור במקום אביו, כי לאביו ודאי כייף ליה מדין כיבוד ומורא אב, ועל כן חפץ יעקב אביו דוקא לשבת שם, מפני ששם פחד ומורא אביו ורבו עליו וכייף ליה, ולזה אמר וישב יעקב בארץ מגורי אביו, כי מגורי הוא לשון פחד ויראה כמו שאמרו (ירמיה ו כה) מגור מסביב. כלומר על כן ישב יעקב דוקא בארץ ההיא, מפני ששם מגורי ופחד אביו ורבו עליו, ולעולם ידור אדם במקום רבו היכא דכייף ליה.

כפתור השבוע

רבי אלעזר אמרה לשמעתא קמיה דשמואל אמר אבסוה שערי לאלעזר

ולפענ"ד דברי שמואל אמורים כעין מליצה, כלומר כמו שאם מאכילים לאדם שעורים אף שאינו נהנה מהם צריך הוא לאוכלם. כמו כן ר"א אמר הדברים מפי רבו רב, אף שאפשר לא הוטבו בעיניו, ממילא נהג כאיש שמאכילים אותו שעורים ואוכל.

(דברי שאול)

אמר קודשא בריך הוא אי איתשל אשבועתא ניהדר

כפי מה שהאדם מרגיל עצמו שלא יהיה שינוי בדבריו ובמעשיו, ויהיה נאמן כפי יכולת האדם, יש לו השתוות מה אליו ית'. ואז יהיה לו הרגש בין מדותיו ית' למדת בו"ד שהטבתו ונאמנותו בלי תכלית, ויען כי יש בו מעט השתוות, לפי כח האדם, יולד בו אהבה אליו ית' שמדותיו ונאמנותו הם בלי תכלית, וממילא הוא ית' יאהב אותו, בשביל מעט ההשתוות שנמצא בו. כענין 'אם חומה היא וגו' 'אני חומה וגו'', 'ואז דייקא הייתי בעיניו כמוצאת שלום'. (שיר השירים ח-ט) כי האמת הוא קיים לעד, וחותרו של הקב"ה אמת, ע"כ אוהב הקיום, כי הקיום בלי שינוי, הוא אות על האמת הברור, ו"ה' אלקים אמת", ע"כ אם חומה היא אות על האמת, אז הייתי בעיניו כמוצאת שלום. דבר נפלא מצינו בגמרא גבי ריב"ל שקפץ בגן עדן ושאלוהו שם אם לא התיר לו נדר בימיו, ישאר בגן עדן, ולכאורה אטו זה איסור בדבר להתיר נדר, אבל פירושו כי החרטה באה משנוי, ואם כי רשאי להתחרט, אבל אחרי שנמצא ברוחו מהלכי מעט שינוי, חסרה לעומתו השתוות לו ית', ואינו ראוי להכנס ולזכות בג"ע.

(אור רש"י לר' שמחה זיסל מקלם ז"ל)

אשרי מי שבא לכאן ותלמודו בידו

'ולקחת מראשית כל פרי האדמה' (דברים כו ב) אין ראשית אלא תורה כנזכר בדרך הראשון, כי התורה אי אפשר לך להביני' בעוה"ב 'אם לא ע"י שתעסוק בה תחילה בעוה"ז, וכפי טרחך פה תדע שם. כנזכר בס' הזוהר פרשת פקודי וז"ש אשר תביא מארצך, ואמנם כפי האמת אשר ה' אלקיך נותן לך הוא, כמ"ש (משלי ב ו) 'כי ה' יתן חכמה מפיו דעת ותבונה' אמנם לפי שטרחת בה וקראת על שמך אשר תביא מארצך. ע"ד משה שנאמר עליו (מלאכי ג כב) 'זכרו תורת משה עבדי, ותקבל כל מה שלמדת שיהי' שגור בפין כאלו הכל מונח בטנא, כמש"ל (כתובות עז): אשרי מי שבא לכאן ותלמודו בידו. וז"ש ושמת בטנא וזאת תלך לבטח דרכיך והלכת אל המקום וכו' כי בהתהלך תנחה אותך וכו'.

(עץ הדעת טוב, כי תבא)

הפקה חדשנית וייחודית למעמד סיון הש"ס של ממלכת התורה 'עוז והדר'

הצצה קלה אל אחורי הקלעים, במערך ההכנות האינטנסיביות למעמד האדיר של 'עוז והדר', שיתקיים בחודש טבת, מגלה טפח מהפקת אירוע נדיר מסוגו; ממערכת הכרטיס האדירה; על ביקוש והיענות; על מסירות ומקצועיות.

המבקשים להשתתף גם במעמד השמחה, מיד כשהוברר זאת, שינסו חברי הוועדה מותניהם לסידור המקומות וחלוקתם בצורה הנאותה והמכובדת ביותר.

כמו כן, נערכים במרץ רב להשלמת התכניות המרכזיות של המעמד הנשגב, שאת חלקן יתפשו משאם של גדולי ישראל שליט"א, שהבטיחו את השתתפותם בכינוס האדיר, ולו בכדי לבטא את השתייכות מכוון 'עוז והדר' להנהגת עולם התורה, כמו כן אישרו את השתתפותם מאות אנשי חינוך ובעלי מוסדות, אישי ציבור מכל רבדי העסקונה החרדית, שגם הם חשים הכרת הטוב לפעליו של המכון, זאת מלבד מאות רבות של רבני וחברי המכון, חברי המערכות וכך העוסקים במלאכת הספרים, עורכים וחברי הביקורת, אנשי העימוד והדפוס, עובדי אגף ההפצה והמנויים, שלהם חלק בלתי מבוטל בשמחה זו, שמחה של תורה.

תבלוט במיוחד הגעתם ארצה של כמאתיים אורחים וידידי בית 'עוז והדר', נגידי מחזיקי תורה או העסקנים החרדים בחו"ל, שגדול חלקם בפירות המכון, עד כדי שותפות אמיתית ונאמנה, אלו המטריחים עצמם מארצות אמריקה, אירופה ועוד, חשים כמו באו אל שמחת בני משפחתם.

במהלך המעמד תושמע יצירת פאר מדהימה, בניצוחו של ר' מונה רוזנבלום ותזמורתו, בשילוב קטעי חזנות מובחרים מאת החזן הנודע ר' בנימין הלפגוט, ועוד אמנים ידועי שם, שיניעו את השמחה בכמה פרקי המחשה מוזיקליים העוסקים בענין קבלת התורה, ובצו ההכרחי של 'תורה בתפארתה', שהוא דגל המערכה בממלכת התורה 'עוז והדר'.

מלבד זאת, תתקיים תערוכה מרהיבה של ספרי היוצר, שעברו את היכליה של 'עוז והדר', מבחר פירות גידוליה המוכרים לכל, הכוללים את העידית שבעידית מכל תחומי התלמוד, ההלכה והחסידות, פרויקטים נועזים ומשובחים, שמצויים תדיר על שולחנם של לומדי תורה ומורי הוראה. כמו כן יוצגו לעיני הבאים קורותיה ודברי ימיה של 'עוז והדר', בהפקות מדהימות ובהמחשות טכנולוגיות מרהיבות עין.

גדול יהיה המעמד לכבודה של תורה, מבטיחים אנשי ההפקה, ובעזרת השי"ת נשתדל לעמוד מול הקהל העצום הצפוי להשתתף, לכבד כל אחד בכבודו הראוי ולהעניק לו את מירב תשומת הלב.

הראשונות והייחודיות הינן כמסורת בידיה של ממלכת התורה 'עוז והדר', כך נהגו ביצירותיהם התורניות הרבות שראו אור דרך היכלי 'עוז והדר', כך פעלו בהקמת מכוני התלמוד הרבים שבין כתליה של ממלכת התורה, בכל צעד ושעל מונחים הם להפתיע בכל תחום אפשרי, וכך נוהגים הם, בסיעתא דשמיא, מיום בו פסע המכון את פסיעותיו הראשונות, ועד עתה.

לקראת המעמד הנשגב של חגיגת סיון עריכת הש"ס, בהשתתפות גדולי ישראל מרנן ורבנן שליט"א, רבנים וראשי ישיבות, באולמות 'אונוני' שבקרית שדה התעופה, ראו את כורח החובה להפקיד את ארגון האירוע בידי אמנים מהשורה הראשונה, אולם בד בבד הודגש הצורך לבחור דווקא במשרד הקרוב ללב הציבור החרדי, והמבין את רגשי המתכנסים בכינוס כזה של תורה, שהאווירה התורנית והשמחה של מצוה הם מאפייניו העיקריים של קהל המשתתפים.

יחיד הוא 'אפקט - יזום והפקה' בהנהלת ר' אפרים זילברברג, בהיותו מתמחה בלתי מעורער בהפקת האירועים התורניים בציבור החרדי, ואם אלו מצריכים הבנה בתחום זה, יחד עם מקצועיות אמיתית וכישורי ארגון, הרי שאצלם נמצאים שלושת התכונות הללו במלואן. וזו הסיבה שב'עוז והדר' בחרו בצוותות המשרד הזה לארגן את המעמד וכל אשר עמו.

למרות האירועים הרבים שהפקנו, אומר לנו ר' אפרים, נוכח אני לראות כי הכינוס הנוכחי הוא משהו שלא הכרנו עד כה, מדובר בשילוב של כמה תקדימים מיוחדים, הן בהיקף הביקוש וההשתתפות והן במיוחדות ההיסטורית של המעמד, כשכל אלו חייבים לקבל ביטוי ודגש בערב זה, ואת כל אלו אנו חייבים לנצל בעז"ה, בצורה הטובה ביותר. אנו גם חייבים לדאוג, הוא מוסיף, שתורגש היטב אווירת השמחה הנדירה בגמרה של מערכה כה גדולה כעריכת התלמוד שנמשכה במשך עשרות שנים, ושיבטא את המימד הרוחני של המעמד, שלא היה כדוגמתו בעולם התורה.

מהמעט ששמענו מהמתרחש במטבח הארגוני, מצאנו מערכת מקצועית ואחראית, העוסקת עתה בחלוקת הכרטיסים ושליחת ההזמנות, שחלקן כבר עושות דרכן לבתי הנמענים. למען האמת, אנשי הוועדה המכינה הופתעו מאד לגלות את היקפו של מעגל הידידים הנרחב של 'עוז והדר', ואת מספר 'שותפיו'

כחרס הנשבר - סיפור

אדרבה שולבו הם יחדיו בד בבד כשור לעול, כאופן לעגלה, כשרוך לנעל וכסטנדר לידיו של חיים עוזר.

כזה הוא חיים עוזר נח למקום ולבריות, טוב רואי בהלכה אות ומופת לבאי הישיבה, סמל למיוחד שבחבורה אם לא הגדול שבהם.

שוב עבר לו קיץ וחמסינו המעיק,

יהודים טבלו תפוח בדבש בראש השנה ואיחלו איש לרעהו שנה טובה, דמעו בתפילות יום כפור, סוכות נבנו ונסתרו, נרות דלקו בחנוכה ומצות נלעסו בחג החירות, כלתה שנה ועוד אחת והנה חיים עוזר כבר בישיבה גדולה, בחור משכמו ומעלה תלמיד חכם

בזעיר אנפין אשר כל סובביו מתייחסים אליו ביראת כבוד ובלא מעט קנאה, הוריו מקבלים מעת לעת שיחות טלפון אודות הצעות שידוכים אך אוטמים אוזניהם משמוע, צעיר הוא חיים עוזר יגה מעט על תלמודו ורק אחרי כן ילך אל חופתו.

* * *

ראש השנה בבית המדרש. חיים עוזר מתפלל כפי שלא התפלל מימיו, שנה זו היא שנת מלאת לו שמונה עשרה שנה וכמקובל בחוג לו משתייכים הוריו בשנה זו עתיד הוא להקים בית בישראל, דמעות רבות שופך חיים עוזר בתפילותיו החמות, בפרט בהגיעו לתפילה המיוחדת של 'ונתנה תוקף' שחברה כידוע בעיצומה של טרגדיה נוראית בה נחתכו אצבעותיו של רבי אמנון ממגנציא באכזריות רבה נשפך אשד דמעותיו למעין מעיין מפכה והתיבות פרצו מפיו בהתרגשות עזה

תמיד היה חיים עוזר לסמל ודוגמא, עוד בהיותו צריך לאמו כילד רך ידע להפליא כל רואיו בחכמתו השנונה והחריפה, כל אימת שהתבקש [ופעמים אף כשלא..] הראה קבל עם הגיגיו, תבונתו וחריפותו כי רבה, אכן, אמרו כולם עדין לגדולות נוצר ולהוריו איחלו בכל עת שרק לא תשלוט בו חלילה עין רעה, ולא יגדע לו הפרח באיבו.

חיים עוזר עובר את מסלול החיים שבו צועד כל ילד קט, החל משהות בחיק המטפלת עבור דרך גן הילדים והנה עומד הוא כבר בפתחו של התלמוד תורה, פאותיו סדורות לו תלתלים וכולו אומר הדר. ברכות הוריו ותפילותיהם מלווים אותו בצעדי הראשונים בעולמה של תורה, עולמו הנצחי.

עבר קיץ חורף וסתיו ושוב שנה חדשה בפתח, חיים עוזר גדל ועמו גם התמדתו והנה עומד הוא כבר בפתחו של התלמוד תורה בפעם העשירית ואכן יודע הוא חיים עוזר כי שנה זו גורלית עבורו, בה ייהפך מילד רך וענוג לנער בוגר עם חבישתו של הכובע המסמל יותר מכל את המעבר החד משנות הילדות לבגרות ביום הבר מצוה הקרב ובא.

חיים עוזר עובר במתח יחד עם חבריו את תקופת הקבלה לישיבה קטנה, וכמובן ששמו הטוב הולך לפניו ומתקבל הוא מיידיית לישיבה בה הוא חפץ, שם מתעלה הוא בתורה ועבודת ה', וכאז כן עתה הכול חפצים בקרבנו ומצפים לשעת כושר בה יזכו ללמוד עמו בצוותא חדא, וזאת למודעי כי כישרונותיו הברוכים של חיים עוזר לא באו חלילה על חשבון מידותיו אלא

שהשמה במעונם

ברכת מזל טוב חמה ולבבית לרבני, חברי וידידי מומלכת התורה "עוז והדר"

הרה"ג רבי מנחם שטיינברג שליט"א
ראש המכון בירושלים
להולדת הנכד

הרב שמחה בונים ואלאך
לנשואי הבת

הרב מנשה ויינבאך
לנשואי הבן

הרב יצחק מאיר כהן
להולדת הבן

הרב יהודה אריה פלדמן
להולדת הבת

הרב דוד שינפלד
להולדת הבת

הרב ישראל ליפל
לשמחת החלאקה לבנו פנחס מנחם

"בראש השנה יכתבון.. מי בקיצו .. אדם יסודו מעפר וסופו לעפר.. משול כחרס הנשבר כציץ נובל כעשן כלה כרוח נושבת וכחלום יעוף".

אכן זהו האדם, חושב לו חיים עוזר, היום כאן ומחר איננו, ראה ראה בחייו הקצרים אנשים שנהפכו ל"ע למשותקים ואף חזה באלו שהסתלקו בטרם עת ירחם ה', אוי, כמה צריך הוא להתפלל שלא יהא כחרס הנשבר כרוח הנושבת או חלילה כחלום יעוף.

יעוף.

המשך בעמוד הבא

הוא פסע בלאט במשעולי הדרכים, פסיעותיו מזדודות ורוחו בל עמו, הקושיא הלמה בראשו לא נתנה לו מנוח, הן אמת ניסה ליישבה בדיבוק חברים אך לא עלתה בידו ואף לא בידי חבריו, קשה הייתה ואין מי שיפצחה, ראש הישיבה נעדר היום משום מה וחיים עוזר לא מוצא מנוחה, הן אמת ששעת צהריים היא זו והוא בדרך לביתו על מנת לסעוד את הארוחה הקבועה ביחד עם הוריו המסורים ואחיו המתוקים, אך הקושיא, הקושיא.

מבלי משים עלו במחשבתו המיילים המיוחדות שהתפלל זה עתה בראש השנה "משול הנשבר.. כחרס כחלום יעוף.." לרגע תהא האם העדרה של תשובה לשאלתו המעיקה היא כחלום שערף, כרוח שנושבת או אולי כחרס שנשבר, שאבידתו קשה לאדם אך אינה מגיע לקושי הנפשי בו הוא חש כשהוא מתייגע בקושייתו, חיים עוזר לא הספיק להשיב בדעתו תשובה לתמיחתו זו כשרכב כבד פגע בו בעוצמה רבה והעיף אותו מרחק רב מטבורו של הכביש בו פסע מבלי משים טרוד במחשבתו. כחלום יעוף..

הוא התעורר לאחר יומיים לידיהם של הורים מודאגים וצוות של רופאים הבוהים בו בחוסר אימון משל היה ציץ נובל הפותח עלי כותרתו, או חרס המדבק שבריו. חיימקה!! קראו הוריו יחדיו, העודך חי? אכן, הכול היו בטוחים כי חיים עוזר ישכב כצמח לאורך זמן ל"ע, כך ניבאו לו רופאיו שחזו בפגיעה הקשה שבמוחו וכך חששו גם הוריו, אך המציאות עלתה על כל דמיון והנה חיים עוזר מולם בריא ושלם, בריא אומנם, אך השלם? האין מוחו נפגע מהפגיעה העזה והרצחנית שפגעה בו? מבלי משים עלו בראשו של אביו המיילים עליהם חשב רק לפני יומיים חיים עוזר בעצמו "משול כחרס הנשבר כציץ נובל כעפר כלה כרוח נושבת וכחלום יעוף".

נשבר. כלה. יעוף.

לאחר מספר שעות שוחרר חיים עוזר לביתו, גופו לא ניזוק תודות לקל ועל כן הורו הרופאים לשחררו למנוחה מוחלטת בביתו אך עם השגחה קפדנית שלא יאמץ גופו כלל, כמובן ששמחתו ושמחת משפחתו רבה הייתה, ואף ערכו הם סעודת הודיה לבורא עולם על הנס הגדול שהחזיר להם נשמתו וגופו של חיים עוזר בחמלה. בחמלה רבה.

אך המתבונן היטב בפניו של חיים עוזר יכול היה לחזות במין צל המעיב על שמחתו זו, אמת, שמחה גדולה היא לו בעת צאתו ממות לחיים ובודאי שיש ליתן שבח והודיה לבורא עולם על כך, אך לחיים עוזר מעיק על הלב,

מעיק מאד. בגופו יצא ב"ה ללא פגע מהתאונה המזעזעת אבל משהו אחר בו נפגע, כח ריכוזו ירד פלאים ואין הוא יכול להתרכז יותר ממספר דקות ליום, בתחילה חשב חיים עוזר כי התרגשותו הראשונית היא שגורמת לו לחשוב כך אך לאט לאט הבין כי משהו כנראה נפגע במוחו בתאונה ההיא ולא רק שאינו מצליח לזכור גמרות ופולפולים אין הוא גם יכול להתרכז יותר ממספר דקות מעטות במשך היום, שוכב הוא במיטתו כחרס נשבר על חלום שנגזז לצמוח ולהיות... והנה מה עלתה לו. אמנם ניצל בגופו, אך נפשו, נפשו מה תהא עליה??

חיים עוזר לא הספיק להשיב

בדעתו תשובה לתמיחתו זו

כשרכב כבד פגע בו בעוצמה

רבה והעיף אותו מרחק רב

מטבורו של הכביש בו פסע

שוכב לו חיים עוזר יום יומיים וכבר חלף לו שבוע ועדיין אין שינוי, יודע הוא חיים עוזר כי סממני דיכאון אין בכוחם להשיב לו את כוח ריכוזו על כן מנסה הוא לאתר גורמים המסוגלים לעזור לו במצבו הוא, אך אינו מוצא. מנסה הוא תרגילים שונים ללא הועיל, ניסה להתיישב מול מחשב אך קשתה עליו הריכוז שבעתיים. חרס הנשבר.

* * *

זה עלה לו בהבזק של רגע. דוד שותפו משכבר הימים אשר הגיע מידי יום לבקרו וניסה ללמוד עמו מעט, שוב ראה את כוח ריכוזו החלש של בחיר תלמידי הישיבה אשר בימיו הטובים היה מקשה ומפרק, סיני ועוקר הרים, שוכב לפניו כאבן אין לה הופכין, כאב לו הדבר בכל יום מחדש בפרט שקצרה ידו מהושיעו, והנה ממרום נשלחה לו הארה שייתכן ובעקבותיה תבוא לה הגאולה למצב רוחו הקשה של ידיו חיים עוזר, אולי משמים הועידו לו את הזכות להגשים לחיים עוזר את משאלתו העזה לשבת ולהגות יותר מכמה דקות בכל יום.

מתיבתא!!

מתיבתא. חיים עוזר שמע על כך עד היום רק מהפרסומים בחוצות הערים ובעלוניים למיניהם, אף פעם לא התעמק בהם די הצורך, ובאמת בשביל מה, עד כה חשב כי אין הוא זקוק כלל לכלי עזר שיסייע בידו להבין את הגמ' הכול היה נהיר לו וגם במה שהתקשה שמח על הזכות שנפלה בחלקו להתייגע בתורת הא-ל הלא לעמל יולד, דוד לעומתו חלש קצת בכישרונותיו היה, ובשעות בהם למד לבדו נשא איתו דרך קבע חוברת של "מתיבתא" בה הגה והאירה זו את עיניו כמרגלית בידו של סוחר, כזהב בידו של צורף

וכחידוש מפאים בידיו של חיים עוזר.

חיים עוזר! קרא דוד. המתיבתא זה ב-ד-י-ו-ק בשבילך!!

חיים עוזר תהא והטיל ספק בהצעתו של ידידו אך בראותו רצונו העז של חברו לסייע בידו הסכים לנסות לעיין במתיבתא, ואכן דוד לא אכזב, המתיבתא נתגלתה כשיקוי לעצמותיו של חיים עוזר, משל היתה מרקחת לפיו של חולה או מים חיים לנפשו של מיובש בוואדי זה או אחר.

בתחילה היה זה דוד שהקריא וחיים עוזר מאזין ולאחר מכן חיים עוזר בכוחות עצמו מביט וקורא, לאט ובנעימה. ביאור צמוד לו למתיבתא על הדף, שוב אין המילים בורחות לו מהראש הכול כתוב בצד הגמרא נהיר ומאיר כאספקלריא.

לאחר שבוע של התקדמות מפליאה העיז דוד להציע לעיין מעט גם בילקוט הביאורים שעמלו עליו עורכי הספר הנפלא הזה, ושוב חוזר המסלול על עצמו כאשר בתחילה דוד קורא ולאחר מספר ימים חיים עוזר בכוחות עצמו מלחש לאט אבל בבטיחות שורות מספר.

דמעות לא מעטות זלגו בתקופה זו מעיניהם של לא מעטים, ראש וראשון לכולם כמובן היה חיים עוזר 'חתן השמחה' שלא הפסיק לדמוע בשמחתו - שמחתה של תורה בה הצליח להגות, לצידו עמדו הוריו המסורים שדמעות הצער שלהם התחלפו בדמעות אושר על ילדם ששב אל עצמו, אל המקור ממנו שאב כל ימיו וממנו שאף להתעלות, דוד שותפו היקר אשר זיכורו משמיהא להעלות את הרעיון המוצלח הסתובב כמחותן ראשי בשמחה זו, ואף בני המשפחה והידידים המסורים אותם רכש חיים עוזר במיטב שנותיו צהלו עמו בשמחתו וברכותיהם הזהדו באוזני חיים עוזר עוד תקופה ארוכה לאחר שכבר היה לאחד מעורכי 'מתיבתא' ומהבכירים שבהם.

אכן, חרס כי נשבר אין תקנה לשבירתו, ציץ נובל עליו קמלים, רוח נושבת עפר כלה לא במהרה הם שבים אבל -

"ואתה הוא מלך קל חי וקיים!!"

זהו איפה כוחם של דברי תורה לדבק שברי נפש, לאחות קרעים במוחות פגועים ולהשיב חיים לנפשות יגעים, זאת למד חיים עוזר על בשרו ואת זה מעביר הוא לכל המזדמן בדרכו.

אכן, ראש ישיבה רכש לו חיים עוזר,

ראש הישיבה של דורנו!

מתיבתא

מאיר עיני ישראל

עם תחילת לימוד מסכת שקלים בדף היומי ירושלמי ניתן להשיג

תלמוד ירושלמי החדש "עוז והדר"

היחיד עם פירושו של

הגאון הגדול רבי חיים קניבסקי שליט"א

עם הביאור המשולב הברור והמקיף ביותר,
המבוסס על פירושי הראשונים

ועם המדורים הקבועים:

ילקוט ביאורים • אליבא דהלכתא • פניני הלכה
כפתור ופרח • תמצית הדף

מוקד הזמנות: 1800-22-55-66

להשיג בחנויות הספרים המובחרות

